

[Ole Espersen]

ter de forklaringer, der er afgivet – er sagt mange forkerte ting til Retsudvalget fra Justitsministeriets side efter den såkaldte normalisering i januar 1989. Mange forkerte oplysninger er givet. Imidlertid vedrører kommissoriet kun tiden indtil januar 1989.

Derfor lyder mit spørgsmål til statsministeren: Vil statsministeren udvide kommissoriet, således at undersøgelsesdommeren også kan undersøge korrektheden og sandfærdigheden af de svar, som er givet til Retsudvalget fra Justitsministeriet efter den periode, hvori berostillingen foregik, altså efter januar 1989?

Torben Lund (S):

Under førstebehandlingen af det socialdemokratiske beslutningsforslag om en kommissionsdomstol sagde statsministeren – og jeg citerer fra Folketingstidende 1988-89, sp. 8987:

»Med hensyn til ansvaret for den prioritering af tamilske familiesammenføringsager, som gennem en bestemt periode blev fulgt af Direktoratet for Udlændinge, foreligger heller ingen tvivl. Ansvaret ligger hos den daværende justitsminister og regering.«

Det vil jeg gerne have sammenholdt med følgende citat (sammesteds, sp. 8991):

»Jeg har tilkendegivet i Retsudvalget og igen med meget klare ord i dag, at ansvaret retligt var justitsministerens og regeringens.«

Jeg vil gerne stille det spørgsmål til statsministeren, om ikke det er korrekt, at statsministeren her henviser til den konkrete prioritering i Justitsministeriet. Jeg forstod statsministeren for sådan, at det med det retlige ansvar alene var nogle abstrakte principielle betragtninger. Det, statsministeren sagde på det tidspunkt, var en direkte henføring til den konkrete prioritering, man havde haft i en bestemt periode i Direktoratet for Udlændinge.

I øvrigt vil jeg gerne om det retlige ansvar spørge statsministeren, om han er enig i, at en statsminister er forpligtet til at skride ind over for en ressortminister, som administrerer ulovligt, eller hvis handlinger i hvert fald hviler på et tvivlsomt lovgrundlag.

Hjortnæs (S):

Jeg tillader mig at gå ud fra, at statsministeren anerkender, at han som statsminister skal føre tilsyn med sine ministre, og derfor vil jeg gerne i forlængelse af det sidste spørgsmål, hr.

Torben Lund nu stillede, spørge helt principielt: Hvad er efter statsministerens opfattelse tilsynspligtens indhold? Hvordan skal den praktiseres? Og hvad indebærer den?

Svend Auken (S):

Jeg er enig med statsministeren i, at der her i folketingssalen ikke skal foregå en parallel undersøgelse i forhold til den, der foregår ved undersøgelsesretten. Det var også derfor, mit spørgsmål intet havde at gøre med den opgave, vi har givet dommeren. Mit spørgsmål angik derimod direkte statsministerens ansvarsområde.

Jeg spurgte: Mener statsministeren, at forløbet af sagen har slået skår i offentlighedens og Folketingets tillid til Justitsministeriet? Og – hvis statsministeren er enig i, at der er blevet slået skår – hvad agter statsministeren som regeringens øverste ansvarlige at gøre for at genoprette den helt nødvendige tillid, der må herske til et så centralt ministerium som Justitsministeriet? Jeg vil bede statsministeren give mig et svar på dette spørgsmål.

Statsministeren (Poul Schlüter):

Jeg vil først sige til hr. Ole Espersen, der spørger, om Retsudvalget har været orienteret på en rimelig og sandfærdig måde, at det synes jeg man må afvente sin vurdering af, indtil højesteretsdommeren er færdig med sin undersøgelse. Jeg er sikker på, at det vil fremgå deraf.

Dernæst spørger hr. Ole Espersen, om man kunne tænke sig at udvide kommissoriet med hensyn til tidsudstrækningen, således at der også er mulighed for at foretage undersøgelse for så vidt angår Justitsministeriets dispositioner efter den 1. januar 1989. Det har jeg personlig ingen indvendinger imod. Det synes jeg bestemt man skal gøre, hvis der er et ønske derom. Og det kunne jo være motiveret af de oplysninger, som i det hidtidige forløb er fremkommet for højesteretsdommeren.

Må jeg sige til hr. Torben Lund, at det forholder sig nu engang sådan efter ministeransvarsloven – og det er jo ikke ejendommeligt – at man skelner mellem det principielle »at bære ansvar« – det gør alle efter ministeransvarsloven – og »at gøre sig skyldig i ansvarspådragelse«. Det sidste forudsætter en skyld i form af forsæt eller grov uagtsomhed. Den sondring er helt almindeligt anerkendt også i de videnskabelige værker, vi kender om emnet.